

Puzzel 1: woordzoeker

Instructies

- Lees de omschrijving en bedenk welk woord er gezocht wordt.
  - Zoek het woord op in de puzzel (z.o.z.) en streep de gebruikte letters af.
  - Een lange ij is twee letters.
  - Eerste onderdeel van de code: start linksboven en werk aan de hand van de verschillende kolommen (dus van boven naar beneden). De eerste vier niet gebruikte letters die je tegenkomt, vormen de eerste sleutel van de code.
1. Een resultatenbegroting bestaat uit een overzicht van alle verwachte ... (6 letters) en opbrengsten.
  2. Het bedrag dat terugbetaald wordt op een lening wordt een ... (9 letters) genoemd.
  3. ... (4 letters) is de beloning voor arbeid. Dit is voor het bedrijf waarvoor men werkt zowel een uitgave als een kostenpost.
  4. Waardevermindering van de vaste activa. Hoewel dit op een resultatenrekening als kosten wordt geregistreerd, is ... (12 letters) geen uitgave.
  5. Het overzicht van ontvangsten en ... (8 letters) geeft inzage in de liquiditeitspositie van een bedrijf.
  6. ... (8 letters) vormt een beloning voor het verstrekken van een lening. Dit is zowel een kostenpost als een uitgave.
  7. Het kopen van een nieuwe machine wordt ook wel de ... (8 letters) van een nieuwe machine genoemd. Aangezien je hier liquide middelen ruilt tegen iets van dezelfde waarde, is er geen sprake van een kostenpost.
  8. Als een bedrijf zijn gebouw niet in eigendom heeft, dan betaalt het vaak ... (4 letters). Dit is zowel een kostenpost als een uitgave.
  9. Een bedrijf dat opnieuw zijn voorraad aanvult, zal dit op een overzicht van ontvangsten en uitgaven registreren als ... (7 letters)
  10. Hoewel een bedrijf alleen een doorgesluik voor de fiscus is, moet men bij de uitgaven wel rekening houden met het betalen van ... (9 letters)
  11. Om de brutowinst te bepalen, wordt de omzet verminderd met de ... (12 letters) van de omzet. De uitgave hiervoor heeft in het verleden plaatsgevonden, maar pas nu vormt het een kostenpost.
  12. Het saldo van de resultatenrekening heeft uiteindelijk invloed op het ... (13 letters – zonder spatie) van een bedrijf. Het saldo van het overzicht van ontvangsten en uitgaven beïnvloedt de hoeveelheid liquide middelen, of te wel de hoogte van ... (3 letters) en/of ... (4 letters)

Puzzel 1: woordzoeker

A T S E R E T N I N B X
F H O G R A P L S E E G
L O K N N U I F L G D J
O T S O D U U A I O R R
S P R R S I S H G M A E
S E O O I T O C I R A Q
I I G H I G E S T E W J
N A V N E A B N H V P L
G O G O S V A A A N O C
I N K O P E N A T E O P
S E A L Q N K G F G K B
A F S C H R I J V I N G
X X O H S R G L W E I R

1^e onderdeel van de code

--	--	--	--

Puzzel 2: het eindexamenjaar

Instructies

- Volg het onderstaande verhaal en bepaal jouw uitkomsten.
- Vul de uitkomsten bij de puzzel in op de daarvoor bestemde plaatsen. Op de plaats van X mag niks ingevuld worden.
- Tweede onderdeel van de code: neem alle cijfers over die in de dik omrande hokjes staan. Ga hierbij van boven naar beneden.

Omschrijving

Eindexamenjaar! Naast de onvermijdelijke examens ook een jaar van afscheid en dus heel veel feest. Jullie zijn dan ook heel wat van plan dit jaar: stuntdag, pre-stuntfeest, afscheidboek maken, mooie shirts voor iedereen... Leuke ideeën en jullie hebben ook genoeg mensen bereid gevonden om het uit te voeren. Alleen het geld, hè. Aangezien één van de vaders bij een bank werkt, is hij bereid om een deel van de financiering te regelen.

De bank legt jullie het volgende voorstel voor:

Vanaf 1 september 2013 kunnen jullie beschikken over € 10.000 om de ideeën uit te gaan voeren. Het terugbetalen gaat in twee keer: op 1 maart 2014 de eerste helft van het geleende bedrag en op 31 augustus 2014 de tweede helft. Op dezelfde data moet ook achteraf de interest betaald worden: de bank rekent 8% per jaar.

Mmm... *Dan kost deze lening ons dus niks in 2013! Dat is gunstig!* Roept een van de organisatoren. ***Ja maar we lappen wel 800 euro aan interest!*** Roept een ander... Tja. Gelukkig heb jij M&O in jouw pakket. Je begint uit te leggen:

1. Goed. Hoewel we inderdaad niks aflossen in 2013 en ook de interest nog niet betalen, zijn we ook in 2013 al aan het lenen. Sterker nog, elke maand dat we lenen, betekent dat we een maand interest verschuldigd zijn aan de bank. Oftewel, de eerste maand september kost ons $\frac{1}{12} \times 8\% \times 10.000$ aan interest. In 2013 zijn de interestkosten dus .... ***Uitkomst invullen in puzzel. Let op: afronden op hele euro's!***
2. Zo zou je dus ook kunnen berekenen hoe dat zit voor 2014. Alleen let op, want vanaf 1 maart hebben wij geen 10.000 meer geleend, maar een stuk minder. We hebben dan een deel afgelost, namelijk ... ***Uitkomst invullen in puzzel.*** Let op: dit zijn geen kosten. We geven alleen terug wat we hadden geleend. We moeten het wel betalen natuurlijk, het is dus wel een uitgave!
3. Ook de interestschuld die we hebben opgebouwd, moet op diezelfde dag betaald worden. Aangezien we al bekeken hadden hoeveel de rente per maand was, kunnen we zo uitrekenen dat we op 1 maart dus ..... ***Uitkomst invullen in puzzel*** aan interest moeten betalen. ***Let op: afronden op hele euro's!***
4. Helemaal op het einde op 31 augustus 2014 moeten we weer gaan betalen: het laatste deel aan aflossing en de interest die nog openstaat vanaf de laatste betaling, oftewel de laatste zes maanden. In totaal betalen we op die dag dus .... ***Uitkomst invullen in puzzel.***
5. Conclusie: al met al kost deze lening ons in 2013 wel degelijk geld, alleen betalen we de interest pas in 2014. Daarnaast: de totale interest die we betalen bedraagt ... ***Uitkomst invullen in puzzel*** en dus geen 800 euro. Zoals jullie zien: we leren nog eens wat bij dit schitterende vak! ***Let op: afronden op hele euro's!***

Puzzel 2: het eindexamenjaar

1.				X
2.				
3				X
4.				
5.				X

2^e onderdeel van de code

--	--	--	--	--

Puzzel 3: the end game

Instructies

- Lees de onderstaande omschrijvingen, denk na en/of bereken en/of bepaal de uitkomsten. Maak hierbij gebruik van een tijdlijn.
- Vul de uitkomsten bij de puzzel in op de daarvoor bestemde plaatsen. Rond uitgerekened bedragen af op hele euro's. Begin jouw antwoord aan de linkerkant. Het kan zijn dat je niet alle vakjes nodig hebt.
- Derde onderdeel van de code: neem alle cijfers over die in de dik omrande hokjes staan. Ga hierbij van boven naar beneden

Omschrijving

1. De kosten van het gebouw waarin ondernemer Cleanwood gevestigd is, rijzen de pan uit. De energienota over 2014 blijkt maar liefst 40% hoger dan het jaar ervoor. De kosten waren in 2013 al € 6.000. De rekening over 2014 wordt, zoals al jaren gebruikelijk is, ook netjes in januari 2015 betaald. *Wat zijn de uitgaven van januari 2015? Vul de uitkomst in de puzzel in.*
2. Een ondernemer heeft op 1 juli 2014 een 8% lening afgesloten van € 160.000. De lening wordt in 20 halfjaarlijkse termijnen afgelost, steeds op 31 december en 30 juni. Op die data wordt ook telkens de interest (achteraf) betaald. De eerste aflossing en interestbetaling vindt plaats op 31 december 2014. De ondernemer past de permanentie toe met maandelijkse resultatenbepaling. *Bereken met welk bedrag de balanspost "Nog te betalen interest" op de balans van 31 oktober 2017 voorkomt. Vul de uitkomst in de puzzel in.*
3. Boer Bietstra heeft voor zijn nieuw gebouwde koeienstal een mesttank gekocht voor de prijs van € 20.000. De installatiekosten plus het aanbrengen van de fundering bedroegen € 4.000. De economische levensduur van de mesttank bedraagt acht jaar. De technische levensduur van de mesttank bedraagt twaalf jaar. De sloopkosten op het eind van de levensduur bedragen € 1.000 en de restwaarde wordt geschat op € 5.000. Boer Bietstra schrijft af met een vast percentage van de aanschaffingsprijs. *Bereken op basis van bovenstaande gegevens de maandelijkse afschrijvingskosten. Vul de uitkomst in de puzzel in.*
4. Op de balans van 'Oud en Zeer' staat aan de passivazijde per 1 januari 2013 een 8% lening van € 200.000. Op de lening wordt jaarlijks op 31 oktober een bedrag van € 20.000 afgelost. De interest wordt per halfjaar vooruit betaald en wel op 1 mei en 1 november. *Bereken de interestkosten voor de tweede helft van het jaar 2017. Vul de uitkomst in de puzzel in.*

5. Emma en Lisa hebben voor hun winkel de volgende gegevens verzameld (*alle bedragen zijn exclusief 21% btw*):

Maand	Verwachte verkopen	Verwachte inkomsten
Januari	€ 120.000	€ 100.000
Februari	€ 80.000	€ 70.000
Maart	€ 60.000	€ 50.000
April	€ 60.000	€ 60.000
Mei	€ 80.000	€ 70.000
Juni	€ 70.000	€ 60.000

Verder is nog bekend:

- Van de verkopen is 60% contant en 40% op rekening.
- De krediettermijn voor debiteuren is een maand.
- Alle inkomsten zijn op rekening.
- De leveranciers worden na twee maanden betaald.
- De brutowinst bedraagt 25% van de inkoop prijs (exclusief btw).

Bereken met behulp van bovenstaande gegevens de verwachte uitgaven in het tweede kwartaal.
Vul de uitkomst in de puzzel in.

Puzzel 3: the end game

1.						
2.						
3						
4.						
5.						

3^e onderdeel van de code

--	--	--	--	--